

Saunte, Schröder, Else Zeuthen, Gudrun Bjørner, Søren Andersen, N. Chr. Christensen, Justesen, Ladefoged, Lorentzen, Marie Antoinette von Lowzow, Asger Jensen og Gertie Wandel.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om leje.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2394).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 83 stemmer; 43 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af loven om oprettelse af statens almindelige videnskabsfond.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1185, fremsættelsen i tidenden sp. 2380).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kolbjørn: I 1952 besluttede en enig rigsdag at oprette et statens almindelige videnskabsfond til fremhjælpning af dansk videnskabelig forskning, navnlig på grundvidenskabernes område, og det fastsattes ved særlig lov årlig at stille 2 mill. kr. til rådighed for det nyoprettede fond.

Mit parti kan tiltræde forslaget om, at dette beløb indtil videre fastsættes til 2½ mill. kr. årlig, idet vi anerkender det ved lovforslagets fremsættelse fremførte om de almindelige virkninger af den økonomiske udvikling også på dette område, men også fordi vi mener, det er væsentligt, at dansk

videnskabelig forskning stadig har mulighed for at gøre sig gældende. Vi deler den opfattelse, at det betaler sig at investere penge i videnskab, og at forsømmelser på dette område senere kan vise sig skæbnesvangre.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at det er hensigtsmæssigt af hensyn til dem, som skal arbejde i salen, at der er mere ro under forhandlingerne.

Martin: På venstres vegne kan jeg anbefale den foreslåede forhøjelse. Da vi forleden drøftede spørgsmålet om en forhøjelse til det teknisk-videnskabelige forskningsråd, anbefalede jeg den i den grad med fuld musik, at den højtærede statsminister bagefter udtrykte ærgrelse over, at han ikke havde forlangt noget mere. Nu går jeg ud fra, at den højtærede statsminister som jyde er vant til at forlange så meget, at der er noget at slå af på, eller — som det vistnok hedder i det diplomatiske sprog — at suppen er serveret lidt varmere, end den kan spises. Men den højtærede undervisningsminister er jo sjællænder, og sjællænderne forlanger aldrig mere, end de venter at få; derfor risikerer jeg ved at gå varmt ind for dette forslag ikke, at det skal sprede sig som en epidemi blandt de højtærede ministre at gå rundt i frygt og bæven for ikke at forlange nok, og at de, når en bevilling går glat igennem, skal tilbringe søvnløse nætter med at ærgre sig over, at de ikke har forlangt mere. Det ville jo være en skrækkelig historie.

I så henseende har den lov, vi her behandler, en lærerig historie. Det var jo det ærede medlem hr. Hvidberg, der som undervisningsminister gennemførte den, og dengang blev der fra videnskabens side udtrykt stærke ønsker om at få 2½ mill. kr. Efter meget grundige drøftelser og alvorlige overvejelser kom vi til det resultat, at man kunne klare sig med 2 mill. kr. — så det nytter ikke altid at forlange mere, end man venter at få. Det er nu også gået i 5 år med denne bevilling. Måske har der været kniberi nu og da med at få pengene til at slå til — det kender vi jo alle sammen — men det er dog skrallet af. Når der nu foreslås en forhøjelse, har det meget solide grunde. Det har nemlig vist sig, at den

[Martin.]

bevilling, der blev givet, i løbet af de 5 år på grund af inflationen faktisk er blevet forringet med 16 pct., d. v. s. med sådan noget som 325 000 kr. I realiteten er altså tilskuddet blevet skåret ned, og nu ønskes det af den grund forhøjet. Når der foreslås ½ mill. kr. i stedet for de 325 000 kr., så er det, for at der kan være noget at vokse i, sådan at vi ikke lige straks skal til at bevilge flere penge. Begrundelsen er altså solid nok. Det er jo noget, vi ved, at den teknisk-videnskabelige oprustning, vi må foretage for at klare os i de tider, vi går i møde, vil koste dyrt.

Der gælder om den videnskabelige forskning, uddannelse og udrustning det samme, som den tyske feltherre Montecuccoli sagde om krigen: hvis man vil føre krig, skal der tre ting til, for det første penge, for det andet penge og for det tredje penge. Til den videnskabelige og tekniske oprustning skal der: for det første penge til forskning og forsøg, for det andet penge til uddannelse og for det tredje penge til investeringer.

Når jeg så varmt går ind for dette forslag, kan jeg godt sige, at det er, fordi jeg som barn havde en oplevelse, der gjorde et stærkt indtryk på mig. Som lille dreng for længe, længe siden kendte jeg en gammel mand, som jeg anså for at være en meget stor opfinder, og det anså han sig også selv for. Ganske vist havde han aldrig gjort nogen opfindelse, men hver gang der kom meddelelse om en opfindelse, forklarede han, at han havde været lige på nippet til at gøre denne opfindelse. Han havde også lavet en maskine, men manglede nogle kroner til at købe det ene eller det andet dingeldangel, der skulle sættes ind i maskinen for at få den til at gå. Når han havde forklaret mig det, sagde han til mig: du kan tro, det har skadet mig over 100 kr., at jeg aldrig har haft penge. Siden den tid har jeg forstået, at dette at forske og opfinde er noget, der kræver penge, og det endda ikke så få. Siden har jeg lært, at når den store græker Aristoteles kom til at indtage en så enestående plads i videnskabens historie, skyldtes det ikke alene hans strålende geni og hans utrolige flid, udholdenhed og arbejdskraft, men det skyldtes også delvis dette, at han måske er den eneste forsker i verden, som har haft

ubegrænsede midler til sin rådighed. Derfor kunne han udrette så meget.

Der skal meget til, og nu er vi altså i fare for at sakke agterud, efter hvad den højtærede undervisningsminister siger. Vi kan komme bagefter ligesom den gamle opfinder, jeg kendte i min barndom, fordi vi mangler penge, sådan at de andre kommer først med deres opfindelser og deres fremskridt. Der vil blive stillet store krav til den teknisk-videnskabelige oprustning.

Det lovforslag, vi behandler i dag, tager ikke så direkte sigte på teknisk dygtiggørelse som andre forslag, vi har talt om. Det drejer sig her om den almene videnskabs, grundvidenskaben, og netop på dette område har Danmark altid indtaget en ærefuld plads, som det er vor pligt at hævde. Denne grundvidenskabelige forskning er grundlaget for de teknisk-videnskabelige fremskridt. Jeg kan derfor anbefale lovforslaget og kan i og for sig gøre det uden forbehold. Vi vil heller ikke insistere på, at der bliver nedsat et udvalg om denne sag, men jeg vil dog spørge, om det ikke kunne være nyttigt, at der blev nedsat et udvalg, hvor den højtærede undervisningsminister noget mere udførligt kunne gøre rede for, hvad fondet har udrettet i den tid, der er gået, om der har været nogle opgaver, der har måttet forsømmes, fordi midlerne ikke slog til. Det ville også være rart i et sådant udvalg at få et samlet overblik over den temmelig spredte fægtning, vi her udfolder, hvor vi den ene dag bevilger til det ene og den næste dag til det andet. Det har dog alt sammen et fælles formål.

Det ville være rart at få at vide, hvorledes der arbejdes, og om dette arbejde fører hen mod det bestemte mål: at vi skal kunne hævde os i de strenge tider, vi går i møde.

Hvidberg: Vi erindrer vist alle sammen, at der i årene efter den anden verdenskrig, i hvert fald i visse kredse her i landet, vågnede en ikke ringe ængstelse for, at vort land skulle blive distanceret på den videnskabelige forsknings område, og man indså, at dette ville blive meget skæbnesvangert for det hele danske folk.

Ved årsskiftet 1950-51 fandt der nogle private samtaler sted mellem formanden for Videnskabernes Selskab professor Niels

[Hvidberg.]

Bohr, den daværende formand for Carlsbergfondet professor Johannes Pedersen og den daværende undervisningsminister, og jeg tror også, at universitetets nu afdøde rektor, professor H. M. Hansen var med dertil. Vi havde nogle samtaler ved nytårstid, hvoraf tanken om en snarlig oprettelse af et statsligt fond til støtte for den grundvidenskabelige forskning sprang frem og tog form.

I en radiotale den 18. januar 1951 pegede professor Niels Bohr på den alvorlige fare, det ville være, dersom vort land blev ladet tilbage i udviklingen, og i et brev til undervisningsministeren af 25. januar samme år undertegnet af Niels Bohr som præsident for Videnskabernes Selskab og af sekretæren, matematikeren professor Jakob Nielsen, blev det påpeget, at Carlsbergfondet og andre private fonds ikke mere magtede opgaven på grund af pengenes synkende værdi og på grund af den rivende udvikling inden for videnskaben, der stadig åbnede mulighed for resultater af største betydning for samfundets liv. Jeg beder om tilladelse til at citere af dette brev, der jo er grundlæggende i hele denne sag. Han skriver heri:

„Staten må som led i bestræbelserne for at genoprette landets trivsel påtage sig den opgave mere effektivt at fremme grundvidenskaberne og deres anvendelse.“

Resultatet af dette initiativ blev loven om oprettelse af statens almindelige videnskabsfond. Nu hed det allerede i professor Bohrs brev til ministeren dengang, at beløbet sikkert burde reguleres i takt med udviklingen og under hensyntagen til de ved midlernes anvendelse indhøstede erfaringer. Oprindeligt var der nu egentlig kun tale om et fond, der afkastede et årligt beløb svarende til det, som Carlsbergfondet afkaster og uddeler om året, men den daværende regering rundede beløbet op til 2 mill. kr. Nu er det rigtigt, som det her blev sagt, at der fra videnskabens side blev talt om 2½ mill. kr.; der var såmænd også mennesker senere, som rettede bebrejdelser mod os over, at det ikke var blevet på 12 mill. kr. om året; men vi holdt fast ved 2 mill. kr., der sikkert var berettiget dengang. Jeg tvivler imidlertid ikke om, at en forhøjelse med ½ mill. kr. nu er berettiget,

således som videnskabsfondets bestyrelse har indstillet.

Begrundelsen for 2½ mill. kr., som findes i lovforslagets bemærkninger, forekommer mig at være fyldestgørende. Hvad de indhøstede erfaringer og fondets liv i det hele taget i de forløbne år angår, synes de at pege hen på 2½ mill. kr., men i øvrigt er det jo ikke få lovord, som fra videnskabens side har lydt over fondets eksistens. En udtalelse som denne: vi forstår nu bag efter slet ikke, hvad vi skulle have gjort uden statens almindelige videnskabsfond, er, så vidt jeg forstår, ikke sjælden. Eller man henviser til, at et eller andet videnskabeligt apparatur har man nu kunnet opnå, og at man næppe havde kunnet få det uden videnskabsfondet, og dette apparatur har været af så og så stor betydning for forskningen på det pågældende område. Kort sagt, jeg mener, det er ganske rigtigt, som der står i fremsættelsestalen, at fondet i den tid, det har virket, har haft en betydning for dansk videnskab, som vist næppe lader sig overvurdere. Det kan ikke nægtes, at der stadig indkommer berettigede anføngninger til de fem kommissioner under fondet, af hvilke mange må afvises, fordi der ikke er penge nok, og jeg håber, at denne halve million vil kunne hjælpe godt.

Jeg mener derfor — og jeg taler på mit partis vegne — at folketinget skal hjælpe videnskaben igen, ligesom det hjalp den ved oprettelsen af fondet, thi en levende og fri og idérig videnskabelig forskning er en livsvigtig sag for land og folk, ikke mindst for det danske folk.

Der er den fordel ved statens almindelige videnskabsfond, at det er et almindeligt fond, d. v. s. at det ikke er visse specielle institutioner eller institutter, der kan søge hjælp dér; i virkeligheden kan enhver, uanset om han er student, doktor eller hvad som helst, komme med en videnskabelig idé, få den prøvet og eventuelt få den understøttet. Det er en god ting. Det var den daværende departementschef i undervisningsministeriet, som valgte udtrykket „almindelige videnskabsfond“, og det synes jeg egentlig, selv om det måske lyder lidt trist, er aldeles udmærket.

Den ærede ordfører for venstre har berørt spørgsmålet om en udvalgsbehandling. Man kunne jo sige, at ligesom det teknisk-

[Hvidberg.]

videnskabelige forskningsråds ønske gled igennem her uden nogen udvalgsbehandling, kunne også dette gøre det, da vi åbenbart er enige — i hvert fald de, der hidtil har talt. Jeg er dog ikke sikker på, om det ikke ville være meget nyttigt, om vi fik anledning til at tale om sagen i et udvalg, ikke af den grund, som har været anført, men af en anden grund. Det kunne jo være, der var en eller anden enkelthed i den lov, som den blev vedtaget i 1952, der burde ændres. Det kunne også være, det ville have en vis interesse — og jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om han mener det — at en repræsentation for bestyrelsen eller bestyrelsen som sådan mødtes med det lovforvaltningsudvalg, der måtte blive nedsat. Så kunne man måske tale mere i almindelighed om den videnskabelige forskningsstilling her i Danmark. Det er muligt, at ministeren ikke mener det påkrævet, og det er ikke noget brændende ønske hos mig, men jeg synes, det kunne være ganske interessant, at videnskabsmænd og folketingsmænd mødtes en gang imellem, og her var virkelig et forum, hvor man måske kunne tale sammen med udbytte.

Jeg skal med disse ord på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Helge Larsen: De ærede medlemmer, der har haft ordet før mig, har på udmærket måde anbefalet det foreliggende lovforslag, givet dets forhistorie og understreget dets betydning for dansk videnskab, og jeg skal ikke føje noget hertil, blot også anbefale det til vedtagelse.

Når det ærede medlem hr. Martin anførte Aristoteles som begrundelse for lovforslagets gennemførelse, erkender jeg blankt, at jeg ikke er i stand til at stable større kapaciteter på benene som anbefaling. Jeg vil dog gerne knytte en enkelt bemærkning til noget, som det ærede medlem hr. Hvidberg nævnte. Det ærede medlem understregede, at fondets navn indeholdt ordet „almindelige“, og at det har haft

en ganske særlig betydning. Jeg tror især, det har haft betydning for de humanistiske videnskaber, og det kan man vist godt sige uden at gå nogen af de fonds, hvis betydning jeg i øvrigt fuldt ud anerkender, for nær. Netop de humanistiske videnskaber har været de vanskeligst stillede inden for videnskaben, og de har, så vidt jeg forstår bemærkningerne til lovforslaget, haft en ganske særlig fordel af dette fond. Derfor udtrykker jeg ønsket om, at de øgede midler, som nu bliver stillet til rådighed, i særlig grad måske vil kunne komme de humanistiske videnskaber til gavn. Det har vel været sådan tidligere, at man netop i de videnskabsgrene har holdt sig noget tilbage, fordi mulighederne for at opnå støtte har været ret begrænsede. Nu er mulighederne større, og den tendens, der er til at benytte disse muligheder, håber jeg må fortsætte.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget.

Alfred Jørgensen: Også retsforbundet kan tilsige sin medvirken til en ajourføring af loven om statens almindelige videnskabsfond.

Aksel Larsen: Jeg ved godt, at den højtærede undervisningsminister, hvis forslag vi her behandler, er sjællænder, men jeg ved ikke, om samtlige medlemmer af fondets bestyrelse er sjællændere. Hvis den karakteristik af sjællænderne, som det ærede medlem hr. Martin har givet, er rigtig — jeg ved ikke, om den er rigtig, men hvis den er rigtig — kunne man fristes til at tro, at fondets bestyrelse udelukkende består af sjællændere, når man fremsætter et så beskedent ønske som en ajourføring af det beløb, der årlig stilles til fondets rådighed på finansloven. Måske vil nogle sige, at det er mere end en ajourføring, fordi en ajourføring efter pristallet måtte bevirke en forhøjelse på 325 000 kr., og her er foreslået en forhøjelse på en halv million. Jeg tror dog nok, man kan sige, at også en halv million kr.s forhøjelse af

[Aksel Larsen.]

den oprindelige bevilling på 2 mill. kr. stort set kun er en ajourføring, når man tager hensyn til den prisstigning, der har fundet sted siden 1952.

Ja, med disse bemærkninger vil jeg naturligvis antyde, at mit parti ikke alene ikke har noget imod ministerens forslag om ændring af loven, om oprettelse af statens almindelige videnskabsfond, således at der stilles et større beløb til rådighed, men at vi er overordentlig velvilligt indstillet over for det, dog på den måde, at vi er i tvivl om, hvorvidt den foreslåede forhøjelse er tilstrækkelig.

Jeg behøver ikke at sige så forfærdelig mange ord for at begrunde denne tvivl. Jeg tror, at staten gennem årene, og det gælder tiden før krigen og tiden efter krigen, har ofret alt for lidt på videnskaben herhjemme, og jeg anser det for et uhyre stort fremskridt, at vi i 1952 fik oprettet det almindelige videnskabsfond. Selv om fondets bestyrelse, der måske består af beskedne mennesker, synes, at de kan klare sig enten med de 2 mill. kr. eller med 2½ mill. kr. årligt, er jeg af den opfattelse, at det ikke mindst med henblik på de opgaver, der skal løses af vort land i den kommende tid, kunne være nødvendigt at stille større midler til rådighed. Når jeg skal begrunde det, kan jeg klare det ved at tillade mig at citere, hvad den højtærede minister sagde i sin fremsættelsestale (sp. 2380) efter at have gjort opmærksom på, at hvis man ville ajourføre efter pristallet, skulle rådighedsbeløbet sættes op med 325 000 kr. Ministeren sagde:

„Men en sådan forhøjelse vil — som det også er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget — ikke være tilstrækkelig til at gengive fondet den betydning for videnskaben i Danmark, som det har haft i sine første leveår.“

Jeg tillader mig at afbryde og understrege, at en sådan forhøjelse på 325 000 kr. ikke vil være i stand til at gengive fondet den betydning for videnskaben i Danmark, som det har haft i sine første leveår. Så kan man nok være i tvivl om, hvorvidt fondet kan få gengivet den betydning, det har haft i sine første leveår, derved, at man lægger yderligere 175 000 kr. til, hvortil kommer, at det vel ikke blot drejer

sig om at gengive fondet den betydning for videnskaben i Danmark, som det har haft i sine første leveår, men at forøge betydningen.

Jeg læser videre af, hvad den højtærede minister sagde i sin fremsættelsestale:

„Dette hænger sammen med, at udviklingen har ført med sig, at forskningen i stigende grad må tage opgaver op, som kræver stort og kostbart apparatur. Det gælder især inden for naturvidenskaberne, lægevidenskaben og veterinær- og jordbrugsvidenskaberne. Det er en given sag, at denne tendens vil fortsætte med at gøre sig gældende; og for at vi ikke skal sakke agterud i forhold til de andre vesteuropæiske kulturlande, som det er naturligt at sammenligne med, må vi tage hensyn hertil.“

Det er ministerens begrundelse for lovforslaget om forøgelse af bevillingen, men det forekommer mig, at denne begrundelse mere end indicerer, at en forhøjelse fra 2 mill. kr. til 2½ mill. kr. årlig er for lidt, og at det i hvert fald bør overvejes, om ikke staten bør stille et større beløb til rådighed.

Jeg plejer ikke at stille forslag om udvalgsbehandling af lovforslag, navnlig af den grund, at mit parti ikke kommer ind i udvalgene og altså ikke har store chancer for i udvalgene at komme til at indvirke på lovforslagenes udformning og videre skæbne. Jeg vil imidlertid i denne sag slutte mig til de opfordringer, der allerede er fremkommet, om, at denne sag bliver underkastet en udvalgsbehandling, således at man i udvalget kan forhandle med ministeren om disse spørgsmål, men ikke blot med ministeren og ikke blot med videnskabsfondets bestyrelse på syv medlemmer. Jeg mener, der må være mulighed for, at udvalget som repræsentant for den bevillende lovgivningsmagt kunne få lejlighed til, hvis de forskellige videnskabsgrene skulle have ønske om det, at forhandle med disse om de opgaver, der foreligger, og hvad der kræves, for at de kan løses, således at udvalget gennem disse forhandlinger bedre kan danne sig et skøn over, hvorvidt det her foreslåede vil være tilstrækkeligt for blot den nærmeste årrække, eller hvorvidt det vil være rimeligt allerede nu at skride til en forhøjelse.

[Aksel Larsen.]

Med disse ord skal jeg tilsige mit partis velvilje ved lovforslagets videre behandling.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker alle ordførerne for den forståelse for lovforslagets betydning, som er kommet til udtryk, og for den velvilje, som alle ordførere har givet til kende med hensyn til at støtte dansk videnskab og forskning.

Det er det ærede medlem hr. Hvidberg, der har tilrettelagt grundlaget for denne lovgivning, som har vist sig at være særdeles nyttig og betydningsfuld, og som i samarbejde med de fonds, der allerede eksisterede, indtil nu har kunnet give et rimeligt grundlag for det videnskabelige arbejde. Men det er klart, at opgaverne bliver flere og større, og at man må se i øjnene, at der kan blive brug for at øge disse bevilgninger, efterhånden som opgaverne melder sig. Det er jeg også nogenlunde sikker på at fondets bestyrelse vil være opmærksom på, således at den, såfremt den skønner, at der vil være brug for flere midler, henvender sig, når der er bestemte opgaver, som den mener bør løses. Det er et fornuftigt og realitetsbetonet grundlag at arbejde på.

Jeg takker det ærede medlem hr. Martin for hans meget varme anbefaling af lovforslaget. Jeg skal ikke misbruge denne velvilje ved at udvide kravene ved denne lejlighed. Jeg vil egentlig kun henstille, at det ærede medlems varme, som vanskeligt kan rummes inden for dette forholdsvis beskedne lovforslag, overføres til andre områder, som jeg har at arbejde med her i tinget. Det ville jeg sætte meget stor pris på. Der kan formentlig om ikke så lang tid blive brug for noget af al den varme, det ærede medlem viser her, men jeg takker det ærede medlem for den tilslutning, som blev givet til det foreliggende lovforslag.

Jeg ved ikke, om fondets bestyrelsesmedlemmer er sjællændere alle sammen, men jeg ville ikke anse det for nogen diskvalifikation, hvis de var det. Det er muligt, at der er noget sjællandsk over forslaget, at det er realitetsbetonet, og det må jeg anse for at være en fordel, også når man drøfter disse ting. Når jeg skulle henvende mig til folketinget med anmodning om at få

yderligere midler til rådighed til dette formål, ville jeg helst gøre det på et realitetsbetonet grundlag, og hvis det er det, det ærede medlem mener med, at det har et vist sjællandsk præg, tager jeg det til indtægt og efterretning. Det er i øvrigt også udgangspunktet for andre forslag, jeg møder med her i tinget, og jeg håber, at det ærede medlem vil bedømme dem ud fra de samme velvillige sjællandske synspunkter.

Der er rejst spørgsmål om udvalgsbehandling, og jeg vil naturligvis gerne støtte forslaget herom. Også jeg er af den opfattelse, at det måske kunne være nyttigt, om vi i det pågældende udvalg mødtes med fondets bestyrelse, eller i hvert fald med repræsentanter for den, og fik en almindelig drøftelse af de opgaver, der foreligger, og om det arbejde, der er udført.

Jeg takker i øvrigt for den velvillige tilslutning fra alle sider.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Kolbjørn: Da der er fremsat ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om optagelse af et statspræmieobligationslån.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1189; fremsættelsen i tidenden sp. 2429).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Carl Petersen: Blandt de foranstaltninger, det i årene efter krigen har været nødvendigt at gennemføre for at stimulere den opsparring, der er en forudsætning for en sund økonomi, kan man vist godt sige, at loven af 1948 om optagelse af et statspræmieobligationslån forekommer befolkningen at